

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 25 nr. 16

Qaqortoq, den 13. september 2012

NAATSIAAT
NUNATSINNEERSUT /
Grønlandske Kartofler

1 kg
19,95

Malluttorsiorneq ukiut 20-it /
20 års Fødselsdag

Lynge Clean reklame & Kommunikation A/S

Atuutissapput / Gælder 10-09 / 15-09 - 2012 www.pisiffik.gl

QAQORTOQ VVS ApS v/ Johnny Petersen

Mestervej B-838 . Boks 25 . 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 26 94 . Fax 64 28 94 . Johnny 49 23 94
E-mail:qaqvvs@greenet.gl

- Rørarbejde
- Blikkenslagerarbejde
- Vand, varme og sanitet
- Smedearbejde
- Diverse

49 23 94 svarer altid

Permagreen Greenland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Tæppeland
- malerarbejde
- Transport

Tlf. 64 20 94 - Fax 64 22 94
Mobil 49 44 09 - Låseservice 49 26 27
Mestervej B-1328 - 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS

Service og reparation af alle bilmærker.

Kilaalap Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Fax 64 24 28 • Mobil 53 24 18 • www.ka.gl

Biilit suugaluartulluunniit
aserfattaalillugillu iluarsaatarpavut.

Negerooruit sapammutt 16. september
2012 Iamngulligu atuutissapput
Tilbuddene gælder til og med
søndag 16. september 2012

STJERNEDRØM
60,-
Brøseni

ILLINNARTUERNIARFIMMIIT
FRA DELIKATESSEN

Pigineqarpoq: nunaq paatsiveqanngitsoq Kissaatigineqarput: politikerit qunusuitsut takorluuisinnaasullu

Qinersoqalernerit tamaasa qinigassannortittuniit piffissami tassani ajornartorsiutit pingaarerutitat, qanoq isillugit iluarsineqarsinnaanerinkiq qineqqusaarnermi "milloorneqartarpugut". Tassami inuit isumaasa isumasiuvinerullu oqallinneq suusaner-soq aalajngertarmassuk. Ajornartorsiutit iluarsiuminaatsut quja-suitsunartullu eqqartorneqarneq ajorput. Radiukkut Tv-kullu-niit. Akerlianilli tassanngaanartumik iluariissutissat politikk-kut eqqarsaatigineqarpallaarsimannngitsut nunatta politikk-kut isiginaartitsiviani tusarsaasorujussuusarlutik.

Naak qinersinermi kingullermi nutaanik taarsiisoqarnera nu-naarutigigaluarlugu, imminut assortuttoqarnera malugineqar-sinnaavoq. Naak naalakkersuisut maannakkut issiasut, qineqqu-saarterup nalaani siuliminnut ungasinniaraluartut, uteqattaartu-millu oqaatigisarlugu imminneq akisussaassuseqarnerullutilu-siumullu isignerullutik, eqqartuussinissarput qanilliartorpoq,

**QaaSusamut ilaasortanngorit!!
Hej Qaortormioqatit!
Nuknik nutaanik aterfissaqartitsivugut.
QaaSusamut ikuutaarusuppit?
Tapersersueqataarusuppit?**

Assigiinngitsunik pingasunik qinigassaqarputit ilaasortanngornissannut, ukuusut:

Siullertut:
Ataatsimeeqataasarlutit isimmersueqataallutit
piareersaaqataallutit.

Aappaattut:
Sutitsileraangatta attavigisinnaallutit, sutitsinermik
ikuuttarlutit.

Pianguattut:
Tapersersuisutut ilanngunneq.
Soorunami tamaasa aamma peqataaffigisarsinnaavatit.
Ilanngukkusukkuillu Facebook-ikkut kammagilerluta
QaaSusa-mut.
Mailikkut: Qaasusa@hotmail.com

**In. In. QaaSusakkut,
neriulluarlatalu ilanngutikaassallusi!**

kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: qoffset@greenet.gl

www.kujataamiu.gl

maannami qineqqusaarnissaq sukkasuumik qanilliartorpoq – ilaatigut oqassapput pisariaqartumik-. Qinersinissaq immaqa naalakkersuisut akisussaaffeqannginnerannik aammalu siumut isigisumik iliuuseqarsinnaanissamik amigaateqarneq takuteq-qissaavaat!

Naalakkersuisut nersugaaqisut suut angusaraat, taakku ilinniartitaanerinnaangitsoq ilaasortat akornanni, kisiannilu aamma imminnut tunumikkut pattalaartut, naalakkersuisunit atorunna-artunik pitsanerusumik ileqqorissaarnerarlutik?

Piffissap ingerlanerani misissuinerit kommissionink aallartitsinerit akisoorujussuit piffissaajarnartullu pilersinneqarsimapput. Pissusiviusut saqqummiunneqarpata akisussaaffilimmik iliuuseqarnissamut neriorsorneqartarsimavugut. Sulluliasruup taartup isuani kiisami qaamaneqalernissaannut takorluuisinnejaler-tarpugut. Annikitunguamik oqaaseqallatsialtarne-rit saniatigut, annermik innuttaasunut pillaatit eqqa-assutissatut, sullorsuaq suli taaqaaq, taamaasillatalu misigisimavugut mumisitsineq takkutinngitsoortoq. Nuannaarneq pullartaminngaaniit aniaanarpoq?

Naalakkeersueqataalernerut tunngaviusutut kissaatit ilagaat sakkortuumik qitiusumik socialisme atorlugu aqtsilernissaq, qununarsipajaarpoq kommunismemut uterniartoqarnersoq allatigullu inuttut killilersuisoqalernissa. Maani kingullermik Kiffaq konto tamatumal-lu inuiaat kingullillugit imminneq pissartik siulliutil-lugit. Taamaasillulinu systemi inunninngaaniit siulliulissaq. Taamatut aqutseriaaseq kissaatigaarput? Qaqugu paasilissavaat una pitsanerusoq, akuerineqar-sinnaasumik assigiinginneq aamma killeqanngitsumik naqisimaneqannginneq, assignineq tamarmiusoq kiffa-angissuseqannginnerminngaaniit?

Naalakkersuisut maanna issiasut tunuleqtaat aamma-lu alla pingaaertitaat, inuit pitsanerusumik atugaqartut aningaasatigut pillassallugit. Aamma taaneqartartoq, isertaqassuseq malillugu akileraartitsineq. Ukiut qaangiutut takutippaat, Kalaallit Nunaanni iliuuseqarnerup aamma akilerneqarnerup imminnut atanerat peqanngil-luinnartoq. Akerlianilli tanngassimaarutigisariaqarpoq inuiaqtigiinni allerpaamut inisisimanissaq, isum-

Akisussaalluni aaqqissusoq / Ansvarshavende redaktør:

Ib Benjaminsen

Ilioqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:

Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:

Sidste frist for indlevering:

20. september 2012

Normu tulleg saqqummeqqissaq:

Næste nummer udkommer igen:

27. september 2012

merssortartullu ilisimamasaminnik tunissuteqartarnerisa pillua- taarutigissallugit. "pisuunut" piumasaqaatigut qaffakkiartuin- narpit, nalullugulu kinaanersoq suunersorluunniit. Inuit ikior- neqarnisaanaq pinnagu annertunerusumillu ilinniarsimasut aningaasarsiorluatagalugulu, inuit inuunermimni sivisuumik sulerulussimasut sunalu tamaat akigalugu namminersortunngor- simasut. Tamakku Kalaallit Nunnaata siunissai, suli annertune- rusumik akileraartiniarneqarput. Taakku ingerlalluarternertik pil- lugu pillarneqassapput. Naak ilisimareeraluarlugu taakkorpiaat akileraarutinut akiliinerpaastartut, inuiaqtigiinnillu minnerpa- mik pisartut, suli annerusumik tunniussisassapput tassani atati- narniarlugu imatut paasillugu, imminut pitsaasumik inississima- neq akilersinnaangitsoq. Eqqarsalersitsivormi inuit ilaat inuia- qtigiinnut nanertuinnginnerpaat, ilungersornerpaallu taakku annerpaamik pillarniarneqarmata.

Paasisariaqalerpaat pilluarnerulernaviarnatik imaluunnit anner- tunermik, taakku anguniagaanik apparsaasallutik aammalu ilu- atsitsinikut aallaallugit. Illuatungaani illu tamatta ilungersorner- luta sulisariaqarpugut anguniagarpus qaffanniarlugu, tamatta pitsaanerusumik ingerlassagutta!

Tamakku saniatigut oqaluttuassat ilagaat pujortartarnermut inat- sit, tamatuma suliffeqarfiiit imminkik kisimik aalangisinnaane- rat annikillisarpaat namminneq niuvertarfimminni.. aammalu innuttaasut naqisimaneqaratik qinigaqarsinnaanerat. Aamma akileraarutitaqanngitsunik akiginiaasarneq, taannami misissor- luaraanni isumallioritiisiinarpooq.

Inissaqartitsiniarnerup tungaa pissagaanni, siusinnerusukkut naalakkersuisuusartut aserfallattitsisimanerat, pitsanngorsaaner- mik kinguneqarpoq, tamannalu maannakkut najugaqartut akil- ersorpaat. Pitsanngorsaasoqanngilaq, taamaallaat akit qaffap- put! Taava aamma nalunaarutigineqarnikoq, akileraarutit appas- susut. Tamanna uanga siutinni allaanngilaq nipilersuut, una kil- illugu, akileraarutingooq appartinnerat allatigut akiliisitsisar- nikut akitsuutitigullu aningaasalersorneqassasoq. Taamaasillatalu 1 kroninguamilluunniit tigmiaqarnerulern- vianngilagut, tassami naalagaaffiup iluanaarutissai innuttaasut iluanaarutissaaniit pingaanerusimmata. Arlaaniit 1 kroners- gutta, taava arlaanut 2 kronik akiliisaagut.

Aamma maanna oqallisiglerpaat oqaatsit suut atussanirigut aammalu pileraarutini. Politikerit qinikkat susassaqfiat arlaatigut minnerpa- afeqassannginnami?

Naalakkersuisut oqallisigisaqaat nammineersinnaaneq kiffaangissu- seqarnerlu. Aamma oqallisigineqar- torujussuovoq aatitassat aamma olia aamma raajat aamma arferit aamma takornariat aamma angal- lanneq aamma ataatsimut tapiissut aamma pisinnaasat annertusarnissa- at aamma pikkorissarnerit aamma nunaqarfiiit aamma oqaluttuarisaa- nitsinni sorlagut. Oqallittoqarnikooqaaq.

Assortuunneqarnikooqalunilu. Aalajangiisoqarnanilu. Aqagu suna inuussutigissanerlugut naluarput. Politikerit misilittagaqarnatik pis-

sissaarpus, isumaginninnermullu tunngasut ilisimasaqarfingina- git, inuiaqaiigut naleqqussarniarsarivaat, aqtuttusaagaluarlugit!

Allanngutissarparujussuit naak?

Naak aaqqissuuseqqinnissaq, taassuma kajumissuseq annertu- sartussagaa, suliffitsinnilu piumassuseq annertusillugu? Soorlu assersuutigalugu akileraarutitigut annikillisaanikkut taamaasil- lunilu namminersortut ingerlaqqinnissaannut oqlisaallugit?

Kommunitsinni allanngortiterinissaq naak? Tassani allafissor- nerujussuaq pigilivissimasarput suleriaaserlu oqimaatsorujus- suaq taassumallu inuit aallartitsinissaagaluannut nukissaarullu- git, ikiorniarneraninggaaniit?

Naak angallammi nutarterinissaq? Taassuma nunarsuarmi qeqertat annerssaa ilumini attaveqarnerat sunniuteqarluartumik akilerneqarsinnaasumillu aaqqissagaa, nunap iluani angallanneq kisiat pinnagu, kisianni aamma avammut?

Naak nuna immikkoortitaarlugu assigiisaarilluni allanngortiteri- nissaq? Allanngortiterinerit aningasatigut ineriartornermi equngassuterujussuarnik nalimmassaasussaq, tassanimi essaril- luinnaqqissaartumik Nuuk siuliutinneqarpoq nunap sinneranut naleqqiullugu? Kalaallit Nunaat tassaginnarnerpoq nunatsinni illoqarfii pingaarnersaaniittut 16.000-it?

Naak oqallinnerit pisariaqartut? Aatsitassat uranimik aqoq- annginnissai? Atugarisatigut assigiingissuterujussuit? Nuna immikkoortitaarlugu naapertuulluanngitsumik pinnittarnerit? Paquminartut? Namminersorlutik oqartussaat pisinnaatitaaffiat pisussaatitaaffiallu, inuiaqtigut inuunerannut piumasaminnik iliornissannut? Aqagu suna inuussutigissaneripput?

Angajoqqaat inuuusuppallaartut?

Nammineersinnaanermik tanngassimaaruteqarneq?

Inuiaqtigiinnut pisussaaffeqanngitsutut isumaqarneq, taassu- mallu iliuuseqarusunneq ipittaraa?....

Kisiannilu minnerunngitsumik

Naak nukissat aamma ataatsimoornermik misigineq, taassuma ineriartorneq aallartsissagaa?

Jim Riis, Qaqortormioq

*Akilereerlugu
ogaluussineq interneternerlu*

TUSASS-innut imaluunniit
Mobil Bredbånd SIMPLE
normunnut TELEkodit
pisiarikkit 50, 100, 200,
300, 400 aamma 500
kronillit.

qarneq
qarneq
qarneq
qarneq
qarneq

tank.tele.gl

quidpay.net

DK

VISA

MasterCard

TELE POST

Kartoffelcentral i Qaqortoq

(KK) I forbindelse med Food Festival har der været åbent hus på forskellige virksomheder. Jeg besøgte Artic Prime/fiskefabrikken og den nye kartoffelcentral.

Kartoffelcentralen åbnede d. 10 august, efter en renovering af den fhv. grønne hal, som trawlefiskerne har brugt. Firmaet K.E. Trading har etableret et pakkeri med en automatisk pakke- og vejemaskine og store kasser til indsamling af kartoflerne. Det er kaj Egede, der, via egenkapital, lån og et såkaldt ”spydspidsprojekt tilskud”, har forestået etablering af denne nye virksomhed.

Hidtil har de enkelte kartoffelavlere selv sejlet deres nye kartofler til den butik, de havde lavet aftale med. Derfor har leveringerne været uregelmæssige og forskellige mængder.

Nu kan kartoffelcentralen levere jævnligt til Brugsen og Pissifik i poser, der er lige til at lægge frem i butikkerne til kunderne.

For at kunne levere på denne måde, kræver det en mørk opbevaring ved nogenlunde konstant temperatur på ca. 7-8 grader. Hvis de får lys, bliver de grønne og usunde, og de kan holde hele vinteren med nævnte temperatur. De store trækas-

ser, er produceret i Danmark, og skal nu ud til kartoffelavlerne, hovedsagelig fåreavlere, og fyldes op med årets høst – ca. 700 kg i hver kasse. Herefter tager Ussisoq en tur rundt og afhenter kasserne, når fårefoderet er færdig leveret. Kartoflerne kan så opbevares i hallen uden de tager skade og pakkes efterhånden, som de er aftalt til levering.

Kaj Egede har lavet aftale med Brugsen og Pissifik og leverer til alle de butikker langs kysten, der har ugentlig fragtanløb. Trods henvendelse har Pilersuisoq desværre ikke været interesseret, så bygdebitikkerne må stadigvæk undvære de gode sydgrønlandske kartofler.

Kaj Egede har lavet kurser for kartoffelavlere, og levere læggekartoflerne, på betingelse af levering til K.E. Trading. Der dyrkes to sorter: Solist og Ballarina, kontrolleret af plantedirektoratet i Danmark og sygdomsfrie.

Der bruges heller ikke pesticider, altså ukrudtsmidler eller gift til bekæmpelse af kartoffelsimmel, som i de danske. Man må ikke kalde dem økologiske, for jorden tilsættes lidt kvelstof, fosfor og MPK kali, da den grønlandske jord er fattig på disse næringsstoffer, men de er altså fri for sygdom og gift, og så smager de rigtig godt. Brugsen regner med at kunne undgå at importere fra DK.

Man regner med at kunne levere 230-250 tons i år, og Brugsen og Pissifik kan aftage 300 tons. På årsbasis forbruger den grønlandske befolkning 1800 tons kartofler!

Altså er der plads til mange flere kartoffelavlere uden at skulle konkurrere med andre end import.

Vi hilser denne nye virksomhed velkommen. Der er indtil videre 5 medarbejdere, og selvfølgelig dem der dyrker og høster, og det ser ud til at der sagtens kan komme flere i arbejde

Måske kunne man tage ud med et sjak arbejdsløse på de nedlagte fåreholdersteder, hvor der er gammel fårelort og marker og dyrke flere kartofler og andre grøntsager?

Til afsked får vi en nypakket pose kartofler med hjem. De originale poser er netop nået frem i dag.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer
Industri-installationer
Service
Skibs-installationer
Data-installationer
Kommunikation
Antenneanlæg
Elevatorer
Belysningsteknik

Sikringsanlæg
Patient- og nødkald
Brandalarm anlæg
Maskinelektronik
Termografering
Hvidevarer
Storkøkkener
Døgnvagt
El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartoq qullnik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatoq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
Fax: 642033
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.
Søren tlf. 494525
Hans tlf. 494650
Ejnar tlf. 493550

Nanortalik afd.
Keld tlf. 490230

NEQAARNIAMIT / SLAGTERMARKED

NAMMINEQ
QINIGASSAT /
Frit valg

39⁹⁵

Sipaakkit /
Spar op til
50%

NERSUSSUUP NEQAI
ASERORTIKKAT /
Hakket oksesmåkød,
7% fedt, 500 g

Nalliuottorsiorneq ukiut 20-it /
20 års Fødselsdag

PEBERBØF-IT /
Peberbøffer, 350 g

TYKSTEGSBØFFER
350 g

MEDALJONER
350 g

Angallanneq attaveqaatillu - inuiaqatigiit nammaqatigiiffissaanni pingaarnerit ilaat

Inuiaqatigiit ataasisutut, minnerungitsumillu naalagaaffit-tut ataasisutut misigissagunik sunik ataasiinaangitsunik atasiuffeqartariaqarput ataatsimullu pigisaqartariaqarlutik. Inuiaqatigiit aquinneqarnerat tamanit akuerisaalluni tamanut atuutissaguni ataasiinaangitsumik inuiaqatigiit ataatsimut pigisassaannik tunniussaqarfiusariaqarpoq.

Inuiaqatigiit ataatsimut pigisassatta suunissaannik isumalior-taatsit suunersut apeqquaalluni ataatsimut pigisassavut assi-giinngissitaarput, nunarpulli eqqarsaatigalugu minnerpaamik makkusariaqarlutik: siullermik, ilinniartitaaneq, inuiaqati-giimmi naliminni piumasaqaatinut malinnaasinhaassagunik aammalu kinaassutsimikkut ataatsimut pigisaqarsinnaassagunik assiglikkannersumik ilinniartitaasariaqarput.

Aappassaannik, attaveqaatit, inuiaqatigiit pingaartumik uat-sittut ungasitsigalutik inuiaqatigiissut inuiattut ataatsimoor-sinnaassagunik imminnut tikissinnaasariaqarput imminnullu attaveqatigiissinnaasariaqarlutik. (imaassangilaq pisut kisik angalanissaminnut periarfissaqassasut).

Inuiaqatigiit ataasisutut qilerutissaat taakku inuiaqatigiinnit tunniunneqartariaqarput, tunniunneqarsinnaanngippatami inuiattut ataasiussuseq kiisalu ataatsimut naalakkersuisoqar-nissaq tunngavissaarutissammat. Taamaammat akilersinna-assuseq ukuni makkunani sunut tamanut uuttuitiginiarneq-

artartoq taakkunani uuttuitigissallugu atorsinnaanngilaq, assigaami oqassalluni inuiattut ataasiunissaq ataatsimullu naalakkersugaanissaq akilersinnaangitsut.

Nunatsinni inuiaqatigiit suliassanni ataatsimoorussatsinni ilinniartitaaneq inissilluareersimammat ataatsimullu pigisat-situt ingerlanneqarnissaq piissusissamisuuginnartutut isigile-reersimagsatsigu taanna annerusumik iserfigineqassanngilaq. (Pitsanggorsartuarnissaali nalilersorneqartuarnissaalu peqa-taaffjuartariaqarpoq.) Kisiannili attaveqaatit angallanner-lu maannamut tunngaviusumik isummersortarnikkut suli nalornissutigineqartutullusoq ipput. Ilaat oqarumapput angallaviit tamarmik imminnut aningaasatigut nammatta-riqartut, inuit sumi najugaqassagunik angallanneq atta-veqaatillu namminneq isumagisariaqassagaat, tassa akiler-sinnaasariaqassasut. Ilaalli oqarumasarpot angallanneq atta-veqaatillu inuiaqatigiit tunniuttariaqaraat.

Matumanilu tunngavilersuinermi inuiaqatigiittut ataasiussu-sitsinni attaveqaatit pinngitsoorneqarsinnaanngissusiat atta-veqaatit inuiaqatigiinnit ataatsimut pigisariaqassusian-nut tunngavilersuutissaavoq assortoruminaaqisoq. Taamaammat, attaveqaatit inuiaqatigiinnit akilerneqartariaqarput, taama-anngippammi inuiaqatigiittut ataasisutut immitsinnut isigi-nissaq tunngavissaarutissammat.

Isumalu taanna aallaavigalugu, aammalu nunatta angissuser-sua eqqarsaatigalugu, angallannermullu aningaasartuutit aki-sussusiat eqqarsaatigalugu allaqqunneqarsinnaanngitsumik angallanneq sumi akilersinnaalluartumik ingerlanneqarsin-naanngiffimmini pinngitsoorani inuiaqatigiinnit tapiiffige-qarluni ingerlasariaqarpoq. Inuiaqatigiittut ataasisutut ingerlajumagutta tamanna akuerisariaqakkatta pingaarnerpa-at siullerpallu ilagaat.

Taamaammat kujataani, nunattalu sinnerani sumiiffinni allani, angallanneq imminut tamakkiisumik akilersinnaanngip-pat inuiaqatigiit akileeqataa-sariaqarput. Aamma, akiler-sinnaanngissusianut pissutaasut, soorlu illoqarfitt naammatumik angissuseq-raluarlutik mittarfeqanngin-nerat, soorlu Qaqortoq ta-a-mattoq, allangortinniarlu-gu inuiaqatigiit akileeqataa-sariaqarput.

Taamaaliortoqanngippammi assigaa oqassalluni Kujataa-Kalaallit Nunaannut, ku-jataamiullu inuiannut kalaallinut ilaannngitsut. Suliap ilami qasseriarluni aalajangiiffige-neqareersup piviusunngor-tinnissaa piffissanngorpoq.

Qaqortumi Inuit Ataqatigiit
Sinnerlugit

Gerhardt Egede

Sydgrønlands El ApS V/ Per Holm Alt I El udføres

Per Holm	49 45 19
Knud Hansen	49 26 19
Værksted	64 34 81
Fax:	64 19 41

E-mail: sydelogteknik@green-net.gl

**Postboks 527
3920 Qaqortoq**

Qaqortumi innuttaasunut

Ajuusaarnaraluuaqisumik iliveqarfinguarput serlersaarfigineqaqqissimavoq. Tamatumuuna naneruuserfiit arlalippasuit aseroterneqarsimapput kransillu ilerriniittut aammailaatigut piiarneqarsimallutik. Tamanna ilagiit sinnisaanitajuusaarnartutut isigaarput, innuttaasullu kajumissaarumavagut serlersaararisunik naamattuuissagunik ergerlutik politiinut nalunaarutigissagaat.

Iliveqarfimmi serlersaarineq/aseroterineq pisussaanngimmat, taamaliorsimasut palaseqarfimmit Ilagit Sinnisaannillu piumaffiagut ergerlutik aseroterinertik unitsissaagaat, iliveqarfifit illernartuullutillu ataqqinaruummata.

Inuit asasaminnek maqaasillutik aliasullutilu iliveqarfimmut orniguttut, taamaattoqarsimatillugu suli qaavatigut aliaasuttissaanik tunineqartarput, nunaqqataasunut aamma attuinngitsoortanngitsumik.

Inuit assigiinngitsorpassuuvugut, assigiinngitsorpassuarnillu naleqartitaqarluta, taamaakkaluartoq tamatta inissaqartariaqarpugut, inooqatigittussaaggatta ileqqorissaarluta immitsinnullu ataqqilluta.

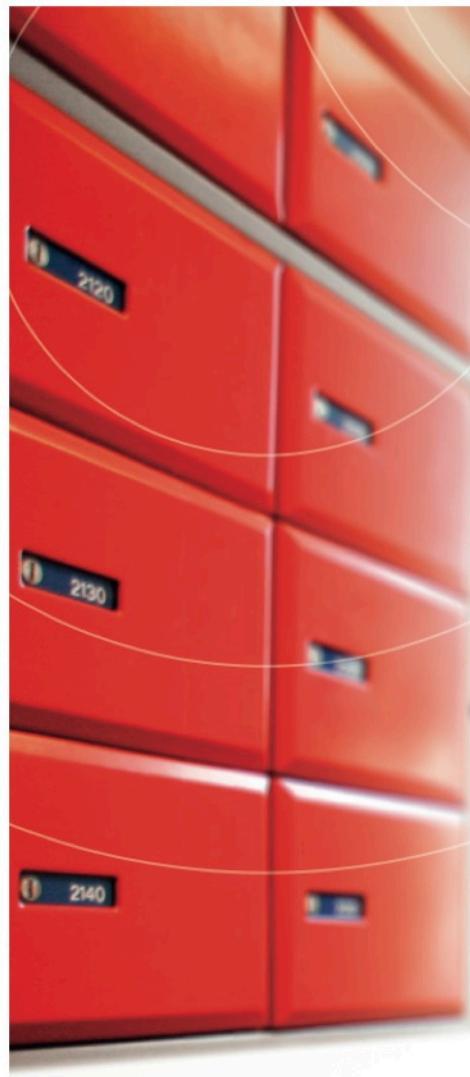
Taamaaliorsimasullu kaammattorusunnarput aliasuuteqarltillu kamaqarpallaarunik allatigut iliuuseqaqqullugit, oqaloqateqarnikkut qaangerneqarsinnaalluarpoq, taamaattumik tunuarsimaarnasi tatifisassinnut saaffiginnillusi ikiortissasioritsi.

Sukkullunniit iliveqarfik serlersaarneqarsimanngitsoq orninneqartartussaammat. Ikioqatigiinnikkut inuuneqajunnginnerusoq anguneqarsinnaavoq.

Neriulluta uku allagannguit innuttaasunit paasineqarluarnisaat

Inussiarnersumik inuulluaqqusivugut

Ilagiit sinnisaat Qaqortoq

**Postboksit
atorneqanngitsut**

Postboksinik atunngitsunik peqarpugut, soqtiginnikkuit TELE-POST Centerimut imaluunniit **ris@telepost.gl** – imut saaffiginnigit.

Atuisunngornermut akiliut: 85 kroner

Ledige postbokse

Der er ledige postbokse, hvis du har interesse, da kontakt os på TELE-POST Centeret eller send en mail til:
ris@telepost.gl

Oprettelsesgebyr: 85 kroner

TELE-POST

Kom ud af busken og forklar jer!!

Under hele forårets lufthavnsdebat har den såkaldte ”nej-fløj” postuleret at turismen vil lide skulle vi lukke Narsarsuaq og få en regionallufthavn til Qaqortoq. Postulatet, som desværre nogle turistoperatører også hoppe på, indikerede at turister kun kunne komme fra København og at en regionallufthavn på 1199 meter ville være for lille til eksempelvis turister fra Island. Vi har før spurt dem om de kunne forklare os almindeligt dødlige hvordan de kommer frem til denne konklusion, særligt når vi kommer frem til det modsatte? De har indtil videre ikke besværliget sig til at svare.

Men nu begynder realiteterne at høbe sig op. Og det samme gør svarene!

Som kontinuerligt sagt af ”ja-fløjen” har Narsarsuaq aldrig været problemet. Det er transporten frem og tilbage fra Narsarsuaq der er flaskehalsen.

En flaskehals der nu bliver væsentligt forværret ved S-61’eren’s udfasning og indsættelse af de meget mindre, og vejrfølsomme, Bell-212ére.

Det betyder i alt sin enkelthed at trafikken mellem de Sydgrønlandske destinationer forværres væsentligt. Til stor gene for turister og særligt lokalbefolkningen og erhvervslivet!

Derudover viser Hotel Arctic i Ilulissat at de nu har haft rekordomsætning i denne turistsæson. Dette begrunder de

med at rejsende fra Island og igennem Island er forøget væsentligt. Det vil sige at den destination vi gerne vil måles med, og som indtil videre har haft et godt tag i turister fra København, har forøget deres gæsteantal med turister fra Island. Og dette med kun en 850 meter bane!!

Det skulle ifølge ”nej-fløjen” slet ikke kunne lade sig gøre. Derfor må det kræves at de der stadig postulerer at etablering af en regionallufthavn i Qaqortoq er en dårlig ide - kommer ud af busken og forklarer sig.

Det gælder særligt de siddende politikere der har holdt på status quo hesten, og endnu vigtigere: de der har rendt rundt med en kommende lokalpolitiker i maven.

Vi kræver simpelthen at der bliver taget ansvar, og fulgt op på hvorfor vores trafik forværres gang på gang uagtet at de jo lovede at græsset ville blive grønnere og guldet ville flyde på gaderne blot vi intet gjorde.

Nu er Sydgrønland ved at blive indhentet af den store stygge realisme. En rigtig ubehagelig størrelse for nogle skyklap sendende kommende – og nuværende politikere.

For som debatten desværre viste, så råbes der højt når man smider om sig med postulater. Og der er deprimerende stille når der skal svares på de nødvendige og essentielle spørgsmål der nødvendigvis kommer når i hvert fald én part er seriøs.

Ingen udvikling er nogensinde sket ved at stikke hovedet i busken, krydse fingrene og håbe på det bedste. Så jeg glæder mig til at høre forklaringerne...

Jim Riis

Qaqortoq VVS-Service ApS

Boks 59 • 3920 Qaqortoq

**Alt i vand, varme og sanitet
samt oliefyrservice**

Fax. 49 41 11

Telefon. . 64 20 77

Fax. 64 26 77

Værksted: Masarsuk B-762

PRESSEMEDDELELSE

INI’s inspektører og ejendomsfunktionærer holder skimmelkursus. Dem fra Kommuneqarfik Sermersooq og Kommune Kujalleq holder kurset i uge 37 - i Nuuk.

-Formålet med kurset er, at medarbejderne selv vil komme til at vurdere skimmelvampen, og derefter kontrollere om arbejdet er ordnet korrekt, siger Birte Kielsen.

I uge 38 holdes den samme kursus i Ilulissat for inspektører og ejendomsfunktionærer, der arbejder i Qeqqata Kommunia og Qaasuitsup Kommunia.

Derfor må vi meddele, at det i den uge, inspektørerne og ejendomsfunktionærerne holder kursus, vil være begrænset ejendomsservice, dog vil akutte henvendelser blive behandlet.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Birte Kielsen
Fg. Forvaltningsdirektør

Tusagassiuutinut

Kujataani inuussutissarsiuutitigut iliuuseqarnerup annertuup kinguneri

Naalakkersuisut Kujataani angalanerminni Narsaq marlungornermi tikippaat. Tassani sammineqarput nunap immikkoortuani ineriertortitsinermut tunngasut; soorlu nerisassiat pillugit saqqummersitsineq, naatsiaanik naatitanik siammartiterinermut tunngasoq, Kalaaliaqqap nutarternera kiisalu kingullertut minnerunngitsumillu savanik toqoraaviup Neqi A/S-ip nutarterneqarnissa.

Aningaasanut Inatsimmi ukiunut tullernut sisamanut aningaasat 29 mio. kroner immikkoortinneqarput kiffartuussinermut isumaqtigiiqssutteqarnermut tunngasoq taakkulu aamma atorneqassapput Neqi A/S-p annertuumik nutarterneqarneranu. Ukiormanna savanik toqoraaneq naammassiniariarpat allanngortiterineq aallartissaq, 2013-mi toqoraaneq aallartittinngu toqoraavik EU-p piumasarisai naapertorlugit akuerisaasoq piareersimassalluni.

Inuussutissarsiornermut Ikummatissanullu Naalakkersuisoq Ove Karl Berthelsen:

- Nuannaarutigaara iluarismaarlugulu maanna takusinnaale ratsigu Narsami inuussutissarsiutitigut iliuuserisaq annertoq maanna malitseqartussannngormat. Savanik toqoraavisap saniatigut periarfissaqlissaq umimmannik tuttunillu

tassani aamma toqoraasarnissaq, nioqquqtiianillu allanik nioqquqtiorsinnaalernissaq periarfissaassalluni.

Siuunertaavoq ukiut tullit ingerlaneranni ukioq kaajallallugu atorfii 30-t pilersinneqarnissaat.

Pressemødelelse

Frugter af et stort erhvervstiltag i Sydgrønland

Medlemmer af Naalakkersuisut, der er på rejse i Sydgrønland, kom til Narsaq tirsdag. Hovedtemaer har været møder med KNAPK, mineralselskaber og resultaterne af den regionale udviklingsstrategi, som i Kommune Kujalleq er fokuseret på udvikling af fødevareproduktion og øget selvforsyning.

Blandt de mange spændende RUS-projekter i Sydgrønland kan nævnes Food Festival, etablering af en lokal kartoffeldistribution, støtte til udsætning af moskusokser, modernisering af Kalaaliaraq og ikke mindst den omfattende renovering og modernisering af lammeslagteriet i Neqi A/S.

Der er på finansloven afsat 29 mio. kr. i servicekontrakt til Neqi A/S i de kommende 4 år som et bidrag til den omfattende opgradering af Neqi A/S. Ombygningen af anlæggene starter så snart årets slagtesæson er overstået, og vil resultere i at et topmoderne EU-certificeret slagteri står klar til sæsonen 2013.

Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer, Ove Karl Berthelsen:

- Det er med stor glæde og tilfredshed, at vi nu står overfor at høste frugterne af et de store erhvervstiltag i Narsaq. Udover lammeslagtning vil de nye faciliteter give mulighed for at slachte moskusokser og rensdyr, ligesom der vil være gode muligheder for forædling af nye fødevareprodukter. Målet er at der i løbet af de kommende år etableres 30 helårsstillinger på slagteriet

ANGALATITSIVIK Ulu

Kalaallit Nunaanni, Kalaallillu Nunaata avataani angalanerit, unnuinerit angalanermi sillimmatit, biilnik attartornerit il. il. pisiarisinnaavatit. Sianerluitit, email-imik/fax-imik nassitsillutit namminerluunniit ornigullutit inniminniisinnaavutit.

Ulu TRAVEL

Hos Ulu Travel kan du købe rejser indenrigs i Grønland, rejser til udlandet, overnatning, rejseforsikringer, billeje m.m.
Du kan booke ved personlig henvendelse, sende email/fax eller ved at ringe.

Torvevej B-163

Tlf.: 64 11 77

Fax: 64 22 02

Email: ulu@ulu.gl

Ammasarfiit / Åbningstider

Ataasinngornermit - tallimangornermut
nal. 09.00 - 16.00
Mandag - fredag
kl. 09.00 - 16.00

Tunuuarumaneq – uteqqikkumaneq – "ajugaaneq" Qanoroorlu augustip 28-anni

Qulequtaq takkajaakasik qanorlu pisoqarsimaneranik eqqaasitsisoq.

Aasap ingerlanerani Kujataami Nutaami atuarpara Kaj Egedip Kommuni Kujallermilu kommunip aqunneqarnerani ilaasortat akornanni isumaqatigiinngissuteqartoq. Isumaqatigiinngissut KE-p napparsimanini pissutigalugu ilaasortaanerminit tunuarumalluni qinnuteqaataanit aallartipoq.

Napparsimaneq pissutigalugu tunuarniarneq soorunami pisusissamisoorluinnarpoq, taamaammallu qassiliutanani akuerineqartarluni. Paasisara malillugu KE soraarniuteqarsimavoq akuerineqarlunilu, pissutsilli allangorsimammata soraarniut soraarniartumit namminermit tunuartinneqarsimavoq ikkuteqinmissamilli qinnuteqarnermik taarteqartinneqarluni. Paatsuunngikkuma kommunalbestyrelsip soraarniarnemut akuersissutini aalajangiusimavaa, ikkuteqqinniarnerluakuersaarnagu, tassanilu isumaqatigiinnginnej aallartissimassaaq.

Kujataami Nutaami akerleriit pisimasup qanoq ataqtigineqarneranik nassuaataat arlalinnit atuarneqartarsimanissaat naatsorsutigaara. Sorleq eqqortuunersoq imaalinnarlugu nalileruminaappoq; tassami soraarniuteqararluni uggualerluni ikkuteqqinniarneq inatsisit malillugit qanoq suliarineqartarnersoq uagut avataaniittugut ilisimasqarfiginnginnatsigu.

Tamanna uagutsinnut issannungunarpooq.

Kujataamumi augustip 30-anni saqqummersumi Kiistat Isaksenip tusagassiorfinnun nalunaarutaa malillugu Nakkutilliisoqarfip nalornisoortutut pissusilersonera malunnarpooq. Marlunnik siumut alloriariarluni aamma marlunnik kingumut alloriarsimavoq. Aalajangiinermi inatsisile-rituup inatsisitigut suut tunulequtarisimanerai avataaniittugut tusartinneqanngilagut.. Tusagassiornermi ileqqoq pitsasuuvooq paasiiniassallugu aalajangiinermut inatsit suna tunngavigneqarsimanersoq.

Inuiaqatigiiuvugut inatsisillit, nalornisooruttalu ilisimaju-massavarput aalajangiinermi tunngavigneqartoq/-tut qanoq paasisariaqnersoq/-sut.

Eqqartugaq una augustip 30-anni Qanoruumi sammineqarpoq. Tamatumani KE ajugaasimaarpooq, tamannalu tupinanngilaq. Tupinnartorli unaavoq KE-p communalbestyelsimi ilaasortaqtini allatut isummersimasut pillugit oqaaseq sianitsut atormagu. Taamatut oqarneq qinersisartuuusunga narrutsallungalu puffaammissutigaara. Qinikkavut sianitsuunnginnamik innuttaminnek sullisserusupput.

Ismaqatiginngisanik sianineraneq ingasappallarujus-suaqaaq politikkimilu ileqqupalaatut akuerisassaanngitsutut isigisariaqarluni. KE inunnut taamatut naqissusikkaminut utoqatsertariaqarluarpooq, taamaaliornermi unneqqarissaarneruovoq. Tupinnassaaq partiip iluani pisumut tunngasumik quisuariartoqanngippat.

Naggataagut paaserusupparo KI-p tusagassiorfinnun nalunaarutaa communalbestyelsi tamarmiusoq sinnerlugu nalunaarutaanersoq.

Ado Rasmussen

**Qaqortoq-Entreprenør
forretning A/S**

Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Kloakarbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

Halvrørsarbejde

Betonarbejde

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44 - Fax 64 20 25
Mobil: 49 38 69
E-mail: qef@qef.gl

K-33.

Qaqortumi assammik arsartartut.

Aasarsioneq qaangiutlerporaasiit, timersortarfik ammaqqippoq. Taamaasilluni meeqqat assammik arsarlutik, sungiusarlutillu aallarteqqinnialerput. Meeqqat assammik arsarlutik timersortarfimmi sungiusartalerput sapaammi
nal. 15.00-miit 17.00-tungaanut.

Neriulluta aggialluartalissallusi, nuannistarumaarpugut.

Sapaatiuppat takuss!! ?

Sungiusaasoq:

Pilunnguaq Benjaminsen.

TELE-POST-ip sinerissami isiginnaartitsisartut tapers-ersorpai

Aappaagu sinerissami isiginnaartitsisartut pilersitsior tor-toqarriussaa qilanaarutig neqpi sinnaaler poq.
Tassami Nunatta Isiginnartitsisarfia / Grønlands Nationalteater-ip ataasiningorneq 10. september TELE-POST-imit 100.000 kr.-it tunissutisiai aallartitsior tor niss amutatorne-qartussaapput.

Septemberarip 10-anl 2012

Tusagassiorfitt peqataaffig laannit checlim 100.000 Ir. til Inklanill-limm il Isiginnartitsisarfup i sortaanut Svenn 6. Syrl. -Imut tunn-iussihermi filmærlechef Allan Pertti Randsen og aqalugartuuvoq.

"Kalaallit flunaani i kultur ip tapersorsorshaaenra TELE-POST-im il nuannaarutig qeqput. POST-ip periusaa kusanaeribq tassaavoq, ulitumortumit filmærlechef nalinganit illassummit borttienit isuma-glim innildut imalunni lldut lu fur illdut sulin kuthut pitaasunut tapersisarluni. Qjanatum illy huppassuupput alladennit nassus-sihlaangamilt filmærledmilt taassumilngaa p ishernim inn i qatigut 50 ore-milt aldeerusutartut. Ammaa filmærlechef nalinganit illassutit illit nunarsuimi tamarmi leversartunit nuannarneqartaqaat", Allan Pertti Randsen oqarpooq.

Aningaausat tunnunneqartut filmærlechef nalinganut illassutit limm il 2011-mi saqqummersumit plissuupput, taannalu Isiginnartitsisarf-toqatilit Silamut 2011-mi flunaat. Isiginnartitsisarfianit tauguuteq-persup tapersorsorn issaa siunertatalugu sullavoq.

Filmærlechef Januar 2010-mi saqqummerpoq, equmitsuillortumit kolatta Sills-Hsegh. Imit talorluu lldutut sullavoq.
checlid flunaat. Isiginnartitsisarfianit nuannaarutig neqarun i tiguneqarpoq.

"Fluannaqaqut, aappaagu snerissam i nammiinneq pluressut-siminnit Isiginnartitsisarfaoq qeqqillnit pilersitsortussaqut. Unalu checlid taamalut aellam i llaaluni sullin lannermut iluaqataasseqaaq", Svenn 6. Syrl. oqarpooq.

TELE-POST støtter amatør-teatergrupper på kysten

Ilysten kan glæde sig til etableringen af amatørteatergrupper næste år. De 100.000 kr. som Nunatta Isiginnartitsisarfia / Grønlands Nationalteater modtog fra TELE-POST mandag den 10. september skal nemlig bruges som startkapital til dette projekt.

10. september 2012

Oet var filmærlechef Allan Pertti Randsen, der under ovenværelse af pressen holdt talen ved overræddelse af checken på 100.000 kroner til teaterchef Svenn 6. Syrl.

"Oet er en stor glæde for TELE-POST, at lunne støtte kulturen i Grønland. Det årlige tillægs værdi fra POST har en flot tradition for at støtte gode sociale eller kulturelle formål i Grønland. Kiggle mange ønsker heldigvis at leve dette særlige filmærle og give 50 sre elstra, når brevet stel fra leies. Desuden er tillægs værdi fra filmærle meget populære blandt samerne verden over", sagde Allan Pertti Randsen.

Glebket stammer fra salget af tillægs værdi fra filmærle til støtte for teatergruppen Silamut, der i 2011 blev afkast af Nationalteatret. Filmærleblet udgivet i januar 2010 og var meget fantastisk tegnet af kunstneren kolatta Sills-Hsegh.

Postdirektør Per Svendsen til venstre overræddelte checken på 100.000 Ir. til teaterschef Svenn 6. Syrl. I midten filmærlechef Pertti Randsen. Foto: TELE-POST

Nationalteatret modtog checken med glæde. "Oet er fantastisk. Neste år starter arbejdet med etableringen af amatørteatergrupperude på Ilysten. Denne check er en generøs startkapital til dette planerarbejde", lod det blandt andet fra Svenn 6. Syrl.

Man efterlader ikke folk

Af Ole Aggo Markussen, Qaqortoq

Så skete det igen. Den systematiske udsultning af Sydgrønland forsøges fortsat. Senest forsøgte regeringen at få Finansudvalgets velsignelse til en trafikal løsning i Sydgrønland, der på afgørende punkter vil forringe mobilitten i området og derved mulighederne for udvikling. Ingen infrastruktur, intet levedygtigt erhvervsliv. Og ingen vækst uden investeringer.

Koalitionens seneste forsøg på at forringe mulighederne for udvikling i Sydgrønland blev taklet af et flertal i Finansudvalget. Forsøget blev afvist, blandt andet af IA's tre medlemmer i udvalget, fordi regeringen kom med meningsløse lappeløsninger til det åbenbare behov for forbedret infrastruktur og dermed mobilitet i Sydgrønland. Oplægget var så håbløst, at man tager sig til hovedet. To små helikoptere der skal fragte al person- og godstrafik kombineret med en skibsløsning der med usvigelig sikkerhed vil holde stille det meste af året på grund af stor is og lignende. Og alt imens den ansvarlige regeringsmedlem garanterer sammenhængende forbindelser samme dag ind og ud af regionen.

Nu må det teoretiske skrivebordsarbejde snart holde op. Udsultningen af regionen er efterhånden så udtalt, at virksomheder er begyndt at fravælge Sydgrønland som et sted der er værd at skrive hjem om. Hvis udsultningen fortsættes, vil Sydgrønland uvægerligt gå fuldstændigt istå.

Politikernes manglende visioner for den nødvendige infrastruktur kvæler langsomt al udvikling, ikke mindst erhvervsudviklingen i områder udenfor Nuuk.

Manglende erhvervspolitik

Hvis en udsultning af Sydgrønland er dagens herskende politik hos koalitionen IA, Demokraterne og Kattusseqatigiit, så sig det som det er. Kald en spade for en spade. Så har befolkningen hnerede i det mindste noget at vælge ud fra. Det vil under alle omstændigheder være mere ærligt, end den nuværende noget suspekte metode, hvor der hele tiden fratas lidt af gangen, og hver gang til noget ringere. Og samtidig med, at nye erhvervsmuligheder fornægtes fra de selvsamme politikere der langsomt udsulter regionen. Tag bare mulighederne ved Kvanefjeldet som et eksempel.

Ligesom i resten af landet er arbejdsløsheden stor i Sydgrønland, og der er derfor et udtalt behov for en levedygtig erhvervsudvikling. Men uden en velfungerende infrastruktur kan der ikke skabes et erhvervsliv i vækst. Og vækst kan alene skabes gennem investeringer. Så den manglende afklaring af den langsigtede infrastruktur vil af øre forstærke den negative spiral, med stigende armod og fattigdom til følge. Og det kan ingen være tjent med.

Offentlige midler er afgørende for at sætte gang i hjulene og skabe dynamik i området. Et højt investeringsniveau er afgørende for vækst og velstand. Infrastrukturen på trafik-, bolig- og miljø er afgørende forudsætninger for at fastholde og tiltrække arbejdskraft og dermed for virksomhedernes lokaliseringsring. Men uden en langsigtet og troværdig ramme for infrastrukturen, kan en erhvervsudvikling simpelthen ikke finde sted.

Det handler naturligvis ikke om at bruge flest mulig offentlige kroner på tilfældige områder, men om at gennemføre de rigtige investeringer med mulighed for afkast på den lange

bane og derved samtidig sikre rammerne for den private sektors vækstskabende investeringer.

Lidt om os selv

Det må for alle i landet være velkendt, at her i Sydgrønland skændes man om udviklingsmuligheder, i stedet for at finde løsninger. I regionen har der været snakket om lufthavnen ved Qaqortoq i mere end 20 år, uden at man har kunnet blive enige om noget som helst.

Under den seneste store debat i 2002 pudsede de daværende kommuner, Narsaq og Nanortalik, en økonomiprofessor på banen med et stykke bestillingsarbejde om, hvor økonomisk uansvarligt det ville være at flytte lufthavnen fra Narsarsuaq til området ved Qaqortoq. Man er jo sig selv nærmest. Der har til alle tider været lokalpatriotiske fanatikere i alle tre byer i Sydgrønland.

Under Enoksen-regeringen nedsatte man i 2006 sågar en lokal arbejdsgruppe bestående af lokalpolitikere fra de daværende tre kommuner. Hensigten med arbejdsgruppen var klar: Nu må lokalpolitikerne se at blive enige om en løsning for regionens infrastruktur. For sandheden er den, at landspolitikerne til alle tider har været handlingslammede, når de lokale politikere skændes så højlydt i alle deres retninger.

Arbejdsgruppen blev så vidt vides ellers enige internt. Men ligeså snart lokalpolitikerne returnerede til deres områder brød skænderiet ud igen.

Det sorgelige i den historie er, at de gør alle beboerne i regionen en bjørnetjeneste. For ved alene at tage udgangspunkt i hvad man ser fra sit eget lille næsetip, gør man situationen uholdbar for alle i regionen inklusive sit eget. Udviklingen stopper og der kommer recession som gør folk i området fattigere. Vækst og velstand bliver sagablot. Og det er synd. For regionens indbyggere er driftige folk, der blot bliver mere og mere isolerede fra den omgivende økonomi i Grønland og den resterende verden.

Behov for beslutninger

Demokrati er godt, debat ligeså. Men en debat må slutte på et tidspunkt, og de nødvendige beslutninger må tages. De ansvarlige landspolitikere må nu mande sig op og tage beslutningerne. Beslutninger som gavner befolkningen som helhed og den overordnede infrastruktur.

Lokalpolitikerne magter ikke den opgave. De modarbejder ligefrem hinanden og derved gør ubodelig skade for regionens muligheder for udvikling. Og motiverne er slet skjulte. Man får en ubehagelig fornemmelse af, at deres interne øvl og kævl ikke handler om at sikre mulighederne for regionen, men om hver især at sikre egne snævre interesser og beskæftigelse. Alt imens der skændes om landets infrastruktur, skal vi sagesløse rejsende flyves til steder hvor vi slet ikke skal hen, for eksempel til Narsarsuaq og Kangerlussuaq.

Som ansvarlig landspolitiker må man på et tidspunkt sige fra overfor lokalt øvl og kævl, og skære igennem.

At der bygges en landingsbane mellem Qaqortoq og Narsaq, og at der i den forbindelse skabes et vejnet mellem disse to byer og en passende helikopter løsning for de resterende beboede steder.

Man efterlader ikke folk.

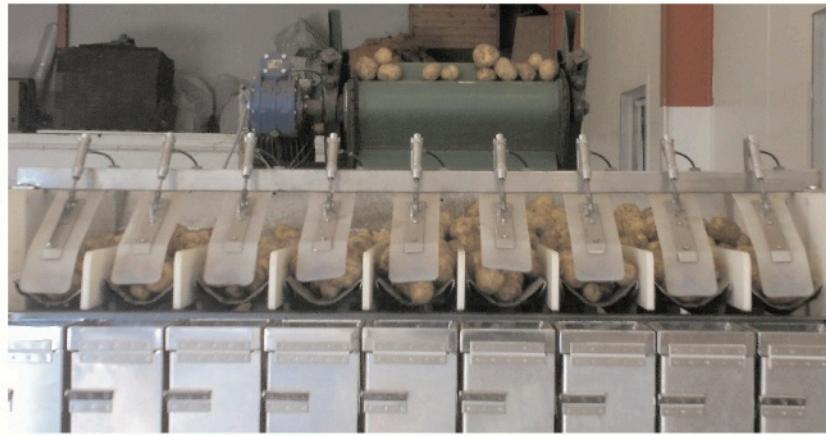
Qaqortumi Kartoffel-iisivik

(KK) Food Festival-imut atatillugu suliffeq-
arfiit assigiingitsut tamanut ammatinneq-
arsimapput. Uanga Artic Prime/aalisakka-
nik tunisassiorfik Kartoffel-iisivittaarlu
pulaarpakka.

Kartoffel-iisivittaaq ulloq 10. august ammar-
poq, illorsuup qorsuup nutarternerata kingor-
na, taanna kilisaataatillit atornikuuvaat. Suliffeqarfik K. E. Trading tassani poortuisar-
fimmik pilersitsivoq, tassanilu automatiskimik
poortuut uuttuullu aamma karserujussuit kar-
toffelinut puussat ilaallutik. Tassani Kaj Egede, nammineq
aninggaasaatini, attartorluni aammalu taperneqarluni, sulif-
feqarfik taanna nutaaq pilersissimavaa.

Manna tikillugu kartoffel-inik naatitsisartut namminneerlu-
tik tunisassiatik niuvertarfinnut isumaqtigisiqsimi-
saminnut assartortarpaat. Taamaammat tunniuttagaat aassi-
giingiaarsinnaapput amerlassusii aamma. Maanna kartoffel-
iisiviup Brugsen Pisiffillu akuttungitsunik kartoffel-it puu-
sianngorlugit tunniussinnaangorpai, taamaasillunilu niuver-
tarfinni pisisartunut tigoriaananngorlugit. Taammatut tun-
niussinnaanermut, piumasaqaataavoq taartumi inissismi-
nissaat taavalu aalaakaasumik kissassusaat 7-8 gradiusam-
mata. Qaamasumummi pigunik qorsunngussapput peqqinna-
runnaarlutillu, kiisalu kissassuseq taariigaq kissassuserissal-
lugu. Karserujussuit quisit, Danmarkimi sanaajupput, taak-
kulu kartoffel-inik naatitsisartunut nassiuusuunneqassalutik,
annermk savaatilinnut, ukiumullu naatitaasimasunik immer-
neqassallutik – tassalu karseq ataaseq 700 kg missaani imaq-
artassaaq. Tamatuma kingorna Usisoq angalaasaaq karsit
aallugit, tamannalu pisaaq savanut nerukkaatissat agguua-
neqartareerpata. Kartoffellillu ajoqqusernatiq illorsuarmiisini-
naapput, tunniunnissaanullu isumaqtigisut naapertorlugu
poortorneqartassallutik. Kaj Egede Brugsenimut
Pisiffimmullu isumaqtigisuteqarpoq, niuvertarfiit sineris-
samiittut sap. Ak. Tamaasa aqquteqartartut pajuttortarniarlu-
git. Naak Pilersuisoq saaffigisimalgualrlutigu, ajoraluartu-
mik soqutiginnissimanngilaq, taamaalilluni nunaqarfimmiut
kujataata kartoffel-iinik pinngitssuuissallutik.

Kaj Egede kartoffel-inik naatitsisartunut pikkorissaasima-
voq, naatinniagassallu pissarsiarinissaat isumagisarlugu,

illuatungaatigullu piumasaqaataalluni naatitatik K. E. Tradinngimut tunisassagaat. Assigiingitsut marlk naatin-
neqartassapput: Solist aamma Ballarina, Danmarkimi naatit-
sisarnermut pisortaqrifimmiit nakkutigineqartut, nappaateq-
anngitsullu. Pesticidit, tassa naasupiluaatit atorneqanngillat
aammalu toquartut kartoffel-inut oquiaatit, soorlu Danmarkimi. Akuutissartaqanngitsunik taaqqusaangillat
(økologiske), tassami issoq annikitunik kvælstof, fosfor
aamma MPK kalimik akuneqartarpoq, tassami Kalaallit Nunaanni issoq naggorissaatissanik tamakkuninnga amin-
gaateqarami, kisianni tassa nappaateqanngillat toquartoqar-
natillu, aamma mamartorujussuupput. Brugsenip naatsorsuutigaa DK-miit tikisitsissanani. Ukioq manna naatsorsuutig-
neqarpoq 230-250 tons-inik tunisisoqarsinnaasoq, Brugsenip
Pisiffillu 300 tons tigusinnaneri naatsorsuutigat. Kalaallit
innutai ukiumut 1800 tons atortarpaat! Taamaammat suli
naatitsisartorpassuarnut inissaqarpoq, nunap iluanut eqqus-
sugassat kisiisa unammiffigisussaallugit.

Suliffeqarfik nutaaq tikilluaqqarput. Manna tikillugu 5-nik
sulisoqarallarpoq, soorunalumi saniatigut naatitsisartut
katersisartullu, aamma suli sulisut amerleqqissinaissaat
ilimanarpoq.

Immaqa suliffissaaleqisut savaateqarfikunut aallartinneqar-
sinnaagaluarput, tassanimi savat anai pisoqqat ipput, narsa-
tillumi, tassanilu kartoffel-inik allanillu naatitsisoqarsinnaa-
galuarpoq?

Inuullaqqussutit kartoffelinik poortorllaanik taqusserneq-
arpugut. Puusiat nutaat potutiusussat ullumi tikeqqammii-
put.

Isikkorikkusukkuit taava ikiorsinnaavatsigit. Isarussat, kontaktlinset, seqinersiutit pinnersaatillu

**Vil du se godt ud, så kan vi hjælpe dig.
Briller, kontaktlinser, solbriller og smykker.**

Ammarsarfiit.	Åbningstider
Ataas. - tall.	
Mandag - fredag	10.00 - 17.00
Arfinningnorneq Lørdag	10.00 - 13.00

**KUJATAANI
ISARUSSAT**

**BRILLER & KONTAKTLINSER
GULD & SØLV - URE
tlf.: 64 15 12 - fax 64 15 39**

Mongolsk ger i Qaqortoq

Af: Kirsten Kran/ Kiista Pauly.

Nedstående artikel skrev jeg til Dansk-Mongolsk Selskabs medlemsblad: "GER". Ger er det mongolske navn for nomadernes transportable hus. På russisk hedder det en yurt. Det består af et træskelet, der kan klappes sammen, beklædningsstof og så den hvide bomuldsovertræk. Man kan således nemt frakte den fra sted til sted med heste, kameler, og i vore dage også på lastbiler.

På Fredens Plads, Christiania stod tre mongolske ger under Bundmødet, da der var klima-topmøde i Bella centeret. Jeg blev lykkelig glad, for jeg havde i mange år ønsket mig sådan en, og skulle så ikke til Mongoliet, for at hente den. Jeg havde haft kontakt med mongolske folk, som havde en ger i Stabrand ved Tirstrup lufthavn, men de måtte pille den ned, da klimaet i Danmark ikke egner sig til den filtede lammeuldsbeklædning - det mugner. Da jeg nu bor i Grønland en stor del af tiden, hvor luftfugtigheden er lav, og er i gang med et iværksætter projekt, købte jeg en, og fik den til Sydgrønland her i sommer.I

I Grønland kan man ikke eje jord, men man kan få arealtildeling til diverse formål, eks. græsdyrkning eller opstilling af ger: Jeg har fået tildelingen til en del af en stor ø: AKIA, til almennyttig formål med heste opdræt og produktion af beklædninger til gererne.

Da den interne transport er meget dyr, og sæsonen ved at være ovre, fik jeg lov at prøveopstillet den lige uden for Qaqortoq/Julianeåb med samt den solmult, (et komposteringstoilet) jeg også investerede i. Jeg havde fået en ovn med op, og min lokale VVS ven etablerede en skorsten, så vi fik varme i det smukke "hustelt". Det var blevet oktober, og jeg skulle holde min fødselsdag med pandekager tilberedt på ovnen – men ak og ve, sådan blev det ikke. En brandstorm et par dage før fik hele hytten til at kollapse, selv om vi havde lagt sten hele vejen rundt. Jeg nænnede ikke at fotografere miseren!.

Et af problemerne var, at skorstenen nok skulle have haft barduner. Den var rykket skæv af stormen, og derfor var de runde tag-stænger skredet ned, og taget og vægge kollapset! Det viste sig, at "vægstakitterne" havde en del stænger med knaster, og dør var de knækket. I havnen lå min lille jolle, den var druknet med motor. Nogle tossepander havde åbnet lænse hanen! Jeg fik den reddet, men mit ellers så gode humør, var på nul punktet. Jeg ville ikke overgive mig og pakke sammen for vinteren, for KNR, grønlandsk TV, havde lovet, at lave et indslag, når geren var rejst. Så for gode ord og lidt "personalegoder" fik jeg igen hjælp af vennerne. Først pille det hele ned, så reparere stængerne ved at surre maler røre-pinde på knæk og bræk stederne!! Op kom den, og i TV kom jeg med geren! Jeg fik megen ros i byen bag efter, så det hjalp på optimismen til det videre arbejde.

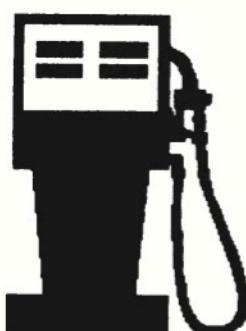
Jeg har længe arbejdet for, at lave horse-trekking i samarbejde med Island. Jeg er nu nået til den konklusion, at vi skal have udviklet en hesteuddannelse i Grønland. Fåreholderne

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq
Fax 64 19 41 • Mobil 49 31 32

asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq

Proffessionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse

OLIECOMPAGNIET ApS

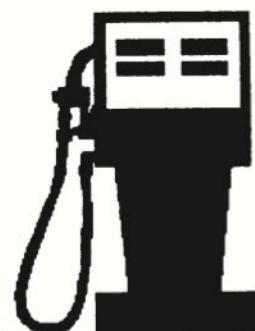
Telefon 64 21 80 • Fax 64 26 72

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

Autoriseret Yamahaforhandler

har måttet skyde mange af deres islandske heste, fordi der har været tørke flere år i træk, så græsset i fjeldet og det hø, der var, skulle fårene have. En stor del af lammeulden bliver brændt. Den skal indsamas og vi skal lære at lave de filtede beklædninger på Akia. Her skal geren sejles over til sommer og opstilles i første omgang som indkvartering. Så kig bare op til mig, hvis nogen skal på ferie i Grønland. På længere sigt skulle mongolske gere og grønlandske biuakker bruges som indkvarteringude i fjeldet, når vi får gang i horse trekking for turister og andre interesserende.

Så drømmen er nu, at etablere en heste uddannelse især for de unge, der af den ene eller anden grund ikke får taget en uddannelse, springer fra, eller mangler livsmodet. Selvmord blandt unge mennesker er sørgetlig højt i Grønland. Så sådan går heste, uld, unge og det smukke mongolske hjem op i en højere enhed. Jeg er i gang med samarbejdet med islandske hestefolk og landbrugsskoler – gad vide om de har gere der? Nu mangler jeg godt nok de erfarne folk fra Mongoliet, for det første for at lære os at filte beklædningerne. Man kan finde metoden på "YOU Tube", men jeg ved hvor stor betydning det har, at rutinerede erfarne folk hjælpe med oplæring, når man skal godt i gang, uden at skulle igennem en hel masse mislykkede forsøg. Jeg mangler også oplysning om, hvordan man evt. sikre geren for stormene. Jeg lånte den eneste bog de havde på biblioteket i Qaqortoq om Mongoliet! Her stod at vindestyrken var ca. 5-8 sek/m., og stærke vinde op til 15 sek/m. Det er jo ikke specielt stærke vinde i Grønland, hvor der ofte er orkan styrke. Men måske er det ikke nødvendigt at bardunere i Mongoliet?? Men også her er der mulighed for et ressource projekt ved at producere en "winterbeklædning" af klapmyds skind. De store sæler bliver jagtet om foråret, men skindene bliver ikke forarbejdet og brugt mere. Det var telte og konebåde man før i tiden lavede af disse stærke skind. Så det kunne være spændende, at komme med på disse fangst lejre, da der stadig er de gamle med, som ved alt om forarbejdningen af skindene, som ellers bliver smidt ud i vore dage!!

Jeg kan se, at Grønland og Mongoliet faktisk har en del ligheder, bl.a. på mineral området, som jo gerne skulle give Grønland basis for selvstændighed. Jeg har hørt, at der desværre er mange mine kirkegårde i Mongoliet, og det skulle vi jo gerne undgå denne gang! I Rundt omkring i Grønland, er der vist rigelig med rustne tønder - affaldet fra de ameri-kanske lufthavne og anlæg. Så det var nok godt at lære af erfaringerne fra Mongoliet. Måske der kunne etableres et venskabs samarbejde – inuitter og mongoler er jo samme stamme oprindelse. Kiista pauly.

Så hvis nogen vil vide mere eller hjælpe med oplysninger til udvikling af projektet, så skriv eller kom: kiista44@gmail.com

planlægger og ønsker. Ikke nok med at min jolle var sæknet et par gange, men sneploven havde banket i ordentlig hul i den, så nu arbejder vi på at få den tæt! Vi har haft nogle dejlige dage på Akia, med masser af bør og svampe. Men det går op for mig, at det er svært at lave et godt heste projekt med turister, børn og mange dyr og mennesker, da vandtilførselen ved Svenningsens gamle færeholdersted er ret ringe! På sydsiden ved det gamle nordbosted, ser det heller ikke for godt ud. Det er faktisk først nu, det rigtigt går op for mig hvor vigtigt det er at finde ud af vandtilførselen mange år i fremtiden, før man begynder at investere kræfter og penge i et projekt.

Ved Qimarnufik ved Qassiarsuk, hvor jeg har haft brugsret over "Ingebulu Illua" siden 2005, kan jeg se, at det der var en buldrende elv dengang, efter tørkeårene var blevet en bette lille strøm fyldt med alger. I år er den dog igen ren og sprudlende. Tørke år vel også været med til at forringe nordborernes vilkår. Ved en udtrørret elv lidt fra mit hus er der nordboruiner, og folk er så nok flyttet til den elv ved Ingebulu illua, hvor der er større ruiner.

Så nu vil jeg bruge eftersommeren til at studere nærmere, hvor der er rigeligt med vand.

Jeg agter at tage til Island igen, da NORA afholder en konference om bæredygtig udvikling. NORA er en fond med formål at støtte erhvervsarbejde mellem Island, Færøerne, Grønland og Kystnorge. Et af projekterne, som bliver støttet, er at undersøge de oprindelige hesteracer og heste turismen, som faktisk kun fungerer rigtig godt i Island. Desværre er Grønland ikke med i undersøgelsen, og faktisk ved jeg ikke hvad hestenes historie er her, andet end at der er importeret norske fjordhestede/nordbaggere til markarbejdet, før traktorerne overtog. Det vigtigste på nuværende tidspunkt mener jeg er, at vi kan etablere en hesteuddannelse her, som også skal kunne tage imod unge, der ikke er "boglig minded". Jeg mærker ikke nogen umiddelbar interesse for det her, jo, blandt de unge, men måske er der en genvej via det nordatlantiske samarbejde.

Sept. 2012 Kirsten Kran

The advertisement features a large orange circle containing the text "Forudbetalt tale og internet". Below this, it says "Køb TELI kunder til 50, 100, 200, 300, 400 og 500 kroner til dit TUSASS eller Mobil Bredbånd SIMPLE nummer." To the right, a hand holds a smartphone displaying a QR code. The screen also shows the text "Scan QR koden og tank op med telefon eller computer". At the bottom, there are logos for TELE POST and various payment methods including DKB, Maestro, Visa, and American Express.

KOMMUNE

KUJALLEQ

Til alle kreative personer i Kommune Kujalleq!

FOLKETS GALLERI

Alle kreative personer i Kommune Kujalleq kan nu få lejlighed til at vise deres værker, uden smagsdommere, censur eller andet,- du bestemmer selv hvordan det skal være.

Fra 1.10 er Folkets Galleri, eller hvad det nu skal hedde, klar til brug i B-27 ved Torvet. Hvad enten du maler, tegner, fotograferer, laver keramik, tøj eller andet,- så kan du udstille dine værker i B 27.

Lejepersonen er en måned ad gangen, prisen er kr. 500.- for en måned plus forbrug af el/olie.

Du skal selv sørge for opfængning og nedtagning af værker samt slutrengøring. Udstilleren skal desuden sørge for bemanding i åbningstiden (som du også selv bestemmer), samt evt.forsikring af det udstillede.

Museet sørger administration af huset og ordningen, men har ellers intet med udstillingerne at gøre.

Der er ikke indlagt vand eller toilet i huset.

Så henvend dig i god tid til museet når du mener du er klar til at holde en udstilling, og få den periode du ønsker.

God fornøjelse.

Qaqortoq Museum

Konkurrence:

Har du gode forslag til hvad Galleriet/huset skal hedde kan du aflevere dit forslag samt navn og telefon, til museet. Vinderen modtager et ekspl. af Bodil Kaalunds bog: Grønlands kunst. Vinderen vil blive fundet 1.12

KOMMUNE

KUJALLEQ

Kommune Kujallermi pilersitsisartunut tamanut!

INUIT SAQQUMMERSITSISARFIAT!

Kommune Kujallermi inuit pilersitsisartut tamarmik maanna periarfissaqalerput suliaminnik saqqummersitsinissaminnut, misiliisoqaratik, kukkunersiuisoqaratik allatulluunniit killilerneqaratik, - illit nammineq aalajangissavat qanoq ittuunissaat.

1.10.2012-miit Inuit Saqqummersitsisarfiat – qanoq taaguuteqassagaluarnerpoq, Tissaluttup eqqaani B-27-mi atorneqarnissaminut piariissaq.

Qalipaasaruit, titartaasaruit, assiliisaruit, marriortaruit, atikkiortaruit allanilluunniit suliaqartaruit, suliatit B-27-mi saqqummersisinnaanngussavatit.

Qaammat ataasiakkaarlugu attartorneqarsinnaavoq, qaammammut akeqarpoq 500,- kr., kallerup inneranik orsussamillu atuineq immikkut akeqassapput.

Isumagissavatit suliavit nivinngaasorneqarnissaat piaarneqarnissaallu kiisalu atorunnaarnerani eqqiasassallutit. Saqqummersitsisup aamma isumagissavaa ammanerata nalaani nakkutiliisoqarnissaq (nammineq aalajangissavat), kiisalu saqqummersitat sillimmaserneqarnissaat.

Katersugaasiviup allaffisorneq aaqqissuussinerlu isumagissavai, saqqummersitsisarnissalli oqaassisaaqarfiginngilai.

Illu kuuginnartumik imeqanngilaq perusuersartarfearanilu.

Taamaattumik piaartumik katersugaasivimmut saaffiginnissaatit, saqqummersitsinissat piareertutut isumaqarfigigukku, piffissarlu saqqummersitsivissat pissarsiaralugu.

Nuannisarluarisi.

Qaqortup Katersugaasivia

Unammisitsineq:

Saqqummersitsisarfiup/illup qanoq taaguuteqarnissaanik siunnersuutissaqaruit, siunnersuutit, atit oqarasuaatillu normua katersugaasivimmut tunniutissavatit. Ajugaasoq Bodil Kaalund-ip atuakkiaanik: Grønlands Kunst, akissarsitinneqassaaq. Ajugaasoq makinneqarumaarpoq 1.12.2012.

**AFHOLDELSE AF BORGERMØDE I QAQORTOQ
ONSDAG DEN 26. SEPTEMBER 2012 KL. 19.00-21.30
FORSAMLINGSHUSET I QAQORTOQ**

Til debat i grupper inviterer kommunalbestyrelsen befolkningen, hvor grupperne diskuterer, fremlægger og får svar fra de folkevalgte.

Følgende er overskrifter:

QINIKKAT/SERVICERING AF MEDBORGERE/ØKONOMI

TEKNIK/BOLIGER OG MILJØ

ERHVERV OG ARBEJDSMARKED

SOCIALE FORHOLD

DAGINSTITUTIONER OG SKOLER

KULTUR OG FRITID

Medlemmer af kommunalbestyrelsen vil være delt ud til deres udvalgsområder, hvor spørgsmål kan besvares.

Efter gruppediskussionerne fremlægger grupperne deres prioriteringer, hvorfor kommunalbestyrelsensmedlemmerne vil være parate til at svare spørgsmålene.
Vel mødt til forsamlingshuset.

Samtidig skal det meddeles, at kommunalbestyrelsen afholder sit ordinære møde torsdag den 27. september 2012 fra kl. 09.00 i Byrådssalen i Qaqortoq, hvor blandt andet første behandling af budget 2013 foregår.

Kommunalbestyrelsen
Kommune Kujalleq

INNUTTAASUNIK QAQORTUMI ATAATSIMIISITSINISSAQ PINGASUNNGORNEQ 26. SEPTEMBER 2012 NAL. 19.00-21.30 QAQORTUMI KATERSORTARFIMMI

Kommunalbestyrelsip innuttaasut naapikkusuppari kommunimut tunngasunik eqimattakkutaarluni oqallinnissanut, saqqummiinissanut saqqummiutallu akineqarnissaannut.

Makku qulequtarineqassapput:

QINIKKANUT/INNUTTAASUNIK SULLISSINERMUT/ANINGAASAQARNERMULLU
TUNNGASUT

TEKNIKKIMUT TUNNGASUT/INEQARNEQ AVATANGIISILLU

INUUSSUTISSARSIORNEQ SULISOQARNIARNERLU

ISUMAGINNINNEQ

MEEQQERIVEQARNEQ ATUARTITAANERLU

KULTURI SUNNGIFFILLU

Ataatsimiinnermi communalbestyrelsimut ilaasortat najuutissapput eqimattakkaanilu ataatsimiitaliamut attuumassuteqarnertik aallaavigalugu aperineqarsinnaasutut inissismassapput.

Eqimattani oqallisereernermi saqqummiukkusutat pingarnerit eqimattani toqqakkap saqqummiutissavai, taava communalbestyrelsimut ilaasortat oqaaseqartarumaarput. Katersortarfimmut aggialluarnissarsi neriuutigaarput.

Ilannngullugu nalunaarutigineqassaaq communalbestyrelsi sisamanngornermi 27. september 2012 nal. 0900-miit Qaqortumi qinikkat ataatsimiittarfianni ataatsimiissammat, ilaatigut 2013-imut aningaasat tungaasigut pilersaarutit siullermiissallugit.

**Kommunalbestyrelsi
Kommune Kujalleq**

Mobilt Bredbånd Simple

- akiligassartaq anngitsoq
- piumalleruit immiigut

- ingen regning
- tank op når du vil

Nutaarsiassaq
Nyhed

Okr.

*Atuisuunermut akiliut
i abonnement*

savat aggornikut tamarmik

-30%

alle udskæringer på lam

Negaarniaq
Slagteren
tilbyder

PUULUKIP NEQAA · SVINEKØD

Neqaa aserortigaq/pukusumineq
Hakket svinekød/nakkesteg med svær
Arlaat · Frit valg

SIPAAKKIT
SPAR OP TIL
14,95

PR. ½ KG

20,-

2%
AGGUAGARISSAT
DIVIDENDE

SAARULLIK SILAMI PANERTITAT NATUR TØRRET TORSK

PR. ½ KG
149,95

PINGASUNIK
PISIGIT AKIKN-
NERLU AKEQANN-
GITSUMIT
PILLUGU

AMMASSAAT SILAMI PANERTITAT NATURTØRRET AMMASSATTER

PR. ½ KG

87,45

NERSUTEEQQAP NEQAA · KALVEKØD

Wienerschnitzel/aggukkat · i tern
Arlaat · Frit valg. 400 g

2 PAKKER

100,-

SIPAAKKIT
SPAR OP TIL
79,90

Tallimanngornermi neqeroorut · Fredagstilbud:

TINGUARAQ · LEVERPOSTEJ CA. 500 G

10,-

SIPAAKKIT
SPAR
19,95

NEQILERIFFIMMIIT
FRA SLAGTEREN

Neqeroorut sapammut 16. septemberip 2012 ilangullugu atutissapput
Tilbudene gælder til og med **søndag 16. september 2012**

Brøseni

100%-imik kalaallit piat · 100% ejet af det grønlandske folk